

КЫРГЫЗ-ТҮРК "МАНАС" УНИВЕРСИТЕТИ
Гуманитардык факультети
Тил үйрөтүү бөлүмү
Курстун программасы

www.manas.edu.kg

Курстун коду	Курстун аты (Кыргызча)	Курстун аты (Түркчө)	Семестр	Апталык саат	Кредит	ЕКТС
RDE-406	АДАБИЯТ ТЕОРИЯСЫ	EDEBİYAT KURAMLARI	8	3 + 0	3	2

Курстун деңгээли	Бакалавр
Курстун түрү	Талаптуу
Координатор	Проф.Др. Осмонакун Ибраимов
Курстун мугалими	Проф.Др. Осмонакун Ибраимов
Курстун тили	Орусча
Жардамчылар	-
Аудитория	310
Курстун максаты	Адабият деген түшүнүктүн тек-жайын, теориялык негиздерин ачып берүү жана бул боюнча иштелип чыккан негизги илимий-теориялык табылгалар менен тааныштыруу; түрлөр, жанрлар, стиль, адабий процесс, адабият тарыхы, сын жана адабият таануунун максаттары жана принциптери; образ жана поэтика, адабий чыгарманы талдоонун жаңы методдору, семиоткалык анализ жана структурализм жөнүндө түшүнүк; адабияттын башка көркөм өнөр түрлөрү менен байланышы, жалпылыктар жана өзгөчөлүктөр; фольклор жана адабият, дүйнөлүк адабият жана негизги адабий тенденциялар жана агымдар; информация доору жана адабияттын тагдыры ж.б. Ошону менен бирге лекциялык сабактар практикалык иш-чаралар менен коштолот, конкреттүү анализдер жана илимий материалдар менен тикелей таанышуу жагы биринчи орунга коюлат.

Колдонулуучу адабияттар

	Колдонулуучу адабияттар	Адабияттын түрү
1	1. Введение в литературоведение.- М.: Высшая школа, 1988. 2. Введение в литературоведение: Хрестоматия.- М.: Высшая школа, 1988. 3. Аристотель. Поэтика.—М.: ГИХЛ, 1957 4. Бореев Ю.Эстетика.4-е изд, доп.—М.:Политиздат, 1988 5. Веселовский А.Н. Историческая	Китеп
2	Теория литературы. Под ред. П. Поспелова.- М.: 1987	Китеп

Жетишилчү жыйынтыктар

1	Студент адабият теориясынын негизги түшүнүктөрүн жана терминологиялык инструментарийин өздөштүрүп, адабий процесс жана анын жетектөөчү механизмдери кандай жана кантип аракетке келээрин билет жана практика жүзүндө колдоно билүүгө жана адабий тексттерди талдоодо пайдалана алат.
---	--

Курстун планы

Апта	Темасы
1. Апта	Адабият деген түшүнүктүн спецификасы, тарыхый аспекти, дефинициясы жана коомдук мааниси жөнүндө; көркөм сөз өнөрү жана адамзат маданияты; адабияттын тили жана каражаттар системасы.
2. Апта	Адабият--руханий жана объекттер дүйнөсүн чагылдырган жана анын ар кыл кубулуштарын изилдеген аң сезим формасы; адабият—турмуш күзгүсү жана «жашоонун окуу куралы» (Горький); адабияттын негизги предмети жана изилдөө объектиси.
3. Апта	Ч.Айтматовдун «Кайрылып куштар келгиче» аңгемесинин негизинде адабий чыгарма деген эмне деген теориялык маселени талкуулоо; адабияттын негизги түрлөрү жана жанрлары; лирика, эпос жана драма; эстетикалык бүтүндүк жана адабий туунду.
4. Апта	Акиф Эрсойдун атактуу «Чанаккале шейитлерине» ырынын негизинде: поэзия деген эмне, анын коомдук аспекти кандай, тарых жана адабият, доор жана жеке инсан кандайча карым-катнашта турат деген суроолорго жооп издөө.

Курстун планы

5. Апта	Адабий образ жана анын табияты, адабияттагы образдуулук жана көркөмдүк маселеси; дүйнөнүн улуттук картинасы же өзгөчөлүгү, адабияттагы улуттук жана интернационалдык башталыштар жана анын мааниси.
6. Апта	Адабияттагы автордук стиль жана тил өзгөчөлүгү туурасындагы маселени талкуулоо (Э. Хемингуэйдин «Чал жана деңиз» аңгемесинин негизинде); стиль жана доор, чыгармачылык индивидуалдуулук жана анын мааниси.
7. Апта	Адабияттагы автордук стиль жана тил өзгөчөлүгү туурасындагы маселени талкуулоо (Э. Хемингуэйдин «Чал жана деңиз» аңгемесинин негизинде); стиль жана доор, чыгармачылык индивидуалдуулук жана анын мааниси.
8. Апта	Чыгармадагы тема, идея жана сюжет маселеси; адабияттагы түбөлүк темалар жана образдар; жаңычылдык жана салттуулук (традиция), утурумдуулук жана өлбөстүк (түбөлүктүүлүк). (В.Шекспирдин «Ромео жана Жульетта» трагедиясынын негизинде).
9. Апта	Ара сынак
10. Апта	Роман жанры проза тармагындагы эң жогорку жетишкендик жана эң бир универсалдуу жанр, роман жана көркөм мейкиндик маселеси; М.Бахтин роман тууралуу (Г.Маркес жана Ч.Айтматовдун романдарынын негизинде).
11. Апта	Көркөм адабияттын коомдогу ролу, адабият жана идеология, адабияттагы гуманизм, этика жана мораль; адабият жана антиадабият, чыныгы адабият жана XX кылымдагы массалык маданият маселеси; коомдук кризис жана адабияттын кризиси, анын негизги белгилери.
12. Апта	Фольклор жана профессионалдык адабият; элдик эпостор жана авторлук (аткаруучулук) маселеси, синкреттүү маданият жана профессионалдык маданият туурасында; жаңы жазма адабияттар жана фольклоризм маселеси (Ч.Айтматовдун манкурт жөнүндөгү легендасынын негизинде)
13. Апта	Стиль жана анын белгилери
14. Апта	Адабият жана идеология
15. Апта	Рефераттар
16. Апта	Финал сынак

Баалоо

Баалоо каражаты	Саны (даана)	Үлүшү (%)	Жалпы үлүшү
Арасынак	1	40	40
Финал сынагы	1	60	60